

всички страдания и противоречия, които съществуват въ ада и въ рая, на едното блюдо на везните, и всичките блага на живота — на другото блюдо, тъ взаимно се уравновесяватъ. Тъ съюзъ полюси на живота. Божествениятъ живот прониква и въ ада, и въ рая. Отъ човѣка зависи да бѫде въ рая или въ ада. Ако е въ ада, той може да отиде въ рая; и отъ рая той може да отиде въ ада.

Въ единъ анекдотъ за Соломона се вижда, какъ може човѣкъ да напусне ада. Единъ денъ Соломонъ направилъ една погрѣшка, за която дяволътъ го завель въ ада и му казаль: Ще останешъ тукъ, при женити си. Всичките ти жени сѫ тукъ. Соломонъ прекаралъ два—три дена въ ада и започналъ да мисли, какво да работи. Той взель единъ метъръ и тръгналъ да измѣрва ада. — Какво правишъ тукъ? — запиталъ го единъ отъ главните дяволи. — Мѣря ада, да видя, каква е дължината и широчината му, искашъ да съградя храмъ, да се молятъ хората. Като чуль това, дяволътъ веднага го изпѣдилъ отъ рая, като му казаль: Тукъ не искашъ еретици. Тъ щото, искашъ ли да излѣзешъ отъ ада, стани еретикъ. Това е единствениятъ методъ.

Следователно, всички противоречия, които съществуватъ на земята, сѫ привидни. Тъ имать за цель да познаемъ Бога, да познаемъ и себе си. Да познаемъ Бога, това е раятъ на земята. Да познаемъ себе си, това е адътъ на земята. Христостъ казва: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единаго Истинаго Бога и Иисуса Христа, Когото си проводилъ на земята“. Грѣцките философи казватъ: Това е целта на живота, да познаемъ себе си. Ние не искашъ да познаемъ себе си, но искашъ да познаемъ Бога. Ние познаваме вече себе си. Всички грѣхове и престъпления, това сме ние. Цѣлата земя е покрита само съ кости, съ сълзи и съ кръвь, съ безчестия и съ грѣхове. Тя не може да носи повече това, което досега е носила. Сега ние искашъ друго нѣщо: да познаемъ Бога, да познаемъ любовъта.

И тъй, като хора, ние можемъ само да доставяме материалъ на Господа, да работи. Господъ не се гнѣви на хората, но използува тѣхните грѣхове за торъ на своята нива. Отъ време на време Той слиза на земята да я очисти, като ни казва: Работете по-нататъкъ! До-